

Organizacja i Architektura Komputerów – egzamin końcowy

I. Zaznacz prawidłową odpowiedź (tylko jedna jest prawidłowa):

1. Algorytm Bootha dotyczy:
  - a. odejmowania liczb całkowitych ze znakiem
  - b. mnożenia liczb całkowitych bez znaku
  - c. mnożenia liczb całkowitych w notacji uzupełnienia do dwóch
  - d. mnożenia liczb całkowitych w notacji znak-moduł
2. Wynik przesunięcia arytmetycznego w prawo o dwa bity ośmiobitowej liczby -32 to:
  - a. -64
  - b. -8
  - c. -4
  - d. -128
3. Wartość NaN:
  - a. oznacza wartość, która jest zbyt mała, aby zostać przedstawiona w komputerze
  - b. oznacza wartość uzyskaną przy użyciu bitów zabezpieczenia
  - c. jest uzyskiwana w wyniku stopniowego niedomiaru
  - d. może zostać uzyskana w wyniku pierwiastkowania niektórych liczb
4. Który rozkaz procesora nie modyfikuje rejestru stanu:
  - a. Odwrócenie wartości flagi przeniesienia
  - b. Dodawanie dwóch liczb całkowitych
  - c. Dzielenie całkowitoliczbowe
  - d. Zamiana zawartości dwóch bajtów
5. Która cecha dotyczy dużej tablicy rejestrów (wykorzystywanej w procesorach RISC):
  - a. przechowuje zmienne globalne przechowywane przez kompilator
  - b. działa na blokach pamięci
  - c. przechowuje ostatnio używane skalary lokalne
  - d. wymiana zawartości odbywa się przy pomocy algorytmu LRU
6. Która z następujących cech jest charakterystyczna dla procesorów typu RISC (np. PowerPC):
  - a. Cykl rozkazowy jest rozbijany na mniejsze etapy, wykonywane sekwencyjnie
  - b. Rejestry są podzielone na tzw. okna
  - c. Procesor współpracuje z pamięciami podręcznymi 3. poziomu
  - d. Przewidywanie rozgałęzień odbywa się na podstawie tablicy historii
7. W jaki sposób czasomierz systemowy komunikuje procesorowi potrzebę obsługi:
  - a. Przez linię sygnałową INTR
  - b. Za pomocą wyjątku programowego
  - c. Za pośrednictwem sterownika DMA
  - d. Poprzez linię sygnałową NMI
8. Najbardziej wydajnym algorytmem zastępowania bloków w pamięci podręcznej jest:
  - a. Najdawniej używany (LRU)
  - b. losowy
  - c. najrzadziej używany (LFU)
  - d. pierwszy wchodzi, pierwszy wychodzi (FIFO)
9. Jednostka sterująca we współczesnym mikroprocesorze (typu Intel Core i7):
  - a. Pobiera rozkazy bezpośrednio z pamięci głównej
  - b. Przechowuje informację na temat aktualnej fazy cyklu rozkazowego
  - c. Ma bezpośredni kontakt z urządzeniami wejścia-wyjścia
  - d. Pobiera rozkazy bezpośrednio z pamięci podręcznej pierwszego poziomu

10. Sterowanie zewnętrzne w systemie komputerowym
- a. Wymaga jednostki sterującej wewnątrz procesora
  - b. Było stosowane w komputerze ENIAC
  - c. Jest podstawową cechą architektury von Neumanna
  - d. Jest stosowane powszechnie w układach scalonych

II. Zaznacz prawidłową odpowiedź (wiele prawidłowych jest możliwych):

11. Moduł wejścia-wyjścia:
- a. Jest bezpośrednio podłączony do magistrali systemowej
  - b. Buforuje dane z/do urządzenia wejścia-wyjścia
  - c. Jest elementem wewnętrznym procesora
  - d. Zawiera rejestry danych i sterowania
12. Architektura Harvard:
- a. jest architekturą mikrokontrolerów
  - b. została zaimplementowana w procesorach serwerowych Intel Itanium
  - c. jest traktowana jako architektura CISC
  - d. charakteryzuje się spekulatywnym ładowaniem
13. Przewidywanie rozgałęzień w architekturze potokowej obejmuje:
- a. Stopień granulacji adresu
  - b. Przewidywanie zawsze następującego rozgałęzienia
  - c. Przewidywanie rozgałęzienia na podstawie kodu operacji
  - d. Adresowanie stosowe
14. Następujące przerwania są dopuszczalne w systemie komputerowym:
- a. Związane z uszkodzeniem sprzętu
  - b. programowe
  - c. zegarowe
  - d. związane z urządzeniami wejścia-wyjścia
15. Które rodzaje adresowania nie są implementowane w architekturach RISC:
- a. natychmiastowe
  - b. pośrednie wielopoziomowe
  - c. bezpośrednie
  - d. indeksowanie wstępne
16. Parametry wydajnościowe pamięci głównej obejmują:
- a. czas dostępu
  - b. czas cyklu
  - c. liczbę bajtów na sektor
  - d. czas przeszukiwania
17. Mnożenie liczb zmiennoprzecinkowych:
- a. Wykorzystuje jednostki zmiennoprzecinkowe
  - b. Jest możliwe bez użycia jednostek zmiennoprzecinkowych
  - c. Ustawia flagi rejestru stanu w jednostce zmiennoprzecinkowej
  - d. Wymaga wsparcia systemu operacyjnego
18. Pamięć podręczna z odwzorowaniem skojarzeniowym:
- a. Dzieli adres na dwie części
  - b. Ma stałą długość znacznika
  - c. Jest najefektywniejszym rozwiązaniem pamięci podręcznych
  - d. Może odwzorowywać nieokreśloną liczbę bajtów z pamięci głównej
19. Pamięć główna charakteryzuje się:
- a. Krótszym czasem dostępu, niż pamięć dyskowa
  - b. Sekwencyjnym sposobem dostępu
  - c. Mniejszym kosztem jednego megabajta, niż pamięć podręczna
  - d. Nieulotnością zawartości

20. Które operacje nie są wykonywane podczas przetwarzania przerw:
- Wprowadzenie procesora w stan obniżonego poboru mocy
  - Odtworzenie licznika rozkazu i PSW
  - Komunikacja z modułem wejścia-wyjścia
  - Ustawienie magistrali systemowej w stan początkowy
21. Kompilator:
- tłumaczy kod programu wysokiego poziomu na assembler
  - może być wykorzystany do modyfikacji kolejności rozkazów
  - może służyć do optymalizacji wykorzystania rejestrów
  - zarządza wykorzystaniem pamięci podręcznej
22. Sprzętowe zarządzanie pamięcią przez procesor:
- Wspomaga stronicowanie i/lub segmentację
  - Obejmuje definiowanie poziomów ochrony poszczególnych segmentów pamięci
  - Służy do generowania adresów wirtualnych na podstawie liniowych
  - Wykorzystuje bufor translacji adresów
23. Architektura hiperpotokowa:
- Wymaga wielu jednostek arytmetyczno-logicznych wykonujących rozkazy
  - Wymaga podziału cyklu rozkazowego na dużą liczbę etapów
  - Wykorzystuje przemianowywanie rejestrów w celu rozwiązywania problemów zależności danych
  - Wymaga wydajnej jednostki przewidywania rozgałęzień (BPU)
24. W mikrorozkazach pionowych:
- rozkaz jest zakodowany
  - nie ma adresu mikrorozkazu
  - jednostka sterująca wykorzystuje pamięć sterującą
  - nie wykorzystuje się rozgałęzień
25. Instrukcja skoku warunkowego:
- Może poważnie spowolnić pracę procesora potokowego
  - Nie jest implementowana w architekturach RISC
  - Może zostać wywołana tylko w ramach pierwszych 64 MB segmentu programu
  - Wymaga przynajmniej dwóch argumentów
26. Lokalność przestrzenna odniesień jest wykorzystywana:
- poprzez utrzymywanie ostatnio używanych rozkazów i danych w pamięci podręcznej
  - poprzez stosowanie hierarchicznych struktur pamięci podręcznej
  - poprzez posługiwanie się większymi blokami pamięci podręcznej
  - poprzez wbudowanie do pamięci podręcznej bloków wstępnego pobierania
27. Słowo stanu programu może zawierać informacje na temat:
- Poziomu uprzywilejowania wejścia-wyjścia
  - Stanu zera
  - Zezwolenia na przerwanie
  - Adresowania słowa w nieodpowiednich granicach
28. Stopień granulacji adresu określa:
- Liczbę bajtów przesyłanych jednocześnie między procesorem i pamięcią główną
  - Liczbę argumentów w instrukcji maszynowej
  - Minimalną liczbę bajtów, o które można zwiększyć adres w liczniku programu
  - Liczbę bitów identyfikujących rejestr ogólnego przeznaczenia

29. Które z poniższych są rejestrami adresowymi:
- Akumulator
  - Licznik programu
  - Wskaźnik stosu
  - Rejestr stanu
30. Które rodziny rozkazów maszynowych procesorów Intel należą do kategorii SIMD:
- AES-NI
  - MMX
  - SSSE3
  - AVX-2

31. Pytania otwarte:

- Zaprojektować programy dla maszyn 1- i 2-argumentowych do obliczenia następującego wyrażenia:
$$X = (A+B*C)/(D-E)$$

Maszyny dysponują instrukcjami, odpowiednio: LOAD, STORE, ADD, SUB, MUL, DIV oraz MOV, ADD, SUB, MUL, DIV (4 pkt.)
- W pamięci komputera znajdują się następujące zmienne (w nawiasach podano rozmiar):
  - char x = 4Ah (1B)
  - int y = 72B2h (4B)
  - byte z[3] = {21h, FFh, 8Ch} (3x1B)

Jak będzie wyglądać zawartość pamięci, jeśli sekcja danych zaczyna się od adresu 02DDh, komputer jest typu cienkokońcowego, a dane w pamięci są wyrównywane do parzystego adresu? (3 pkt.)
- W systemie 32-bitowym wywołano procedurę z trzema argumentami: znakiem w kodzie ASCII, liczbą rzeczywistą podwójnej precyzji oraz tablicą liczb całkowitych typu long. Pokazać zawartość stosu, jeśli przed wywołaniem procedury wskaźnik stosu pokazywał adres FFh, zaś stos rośnie „w dół” (3 pkt.).
- Przedstawić zgodnie z normą IEEE 754 (w formacie 32-bitowym) liczbę 55 (3 pkt.).
- Uporządkować fazy potoku procesora Pentium IV:
  - Przemianowanie rejestrów
  - Sprawdzenie rozgałęzień
  - Szeregowanie mikrooperacji
  - Pobieranie do pamięci podręcznej śladów
  - Kolejkowanie mikrooperacji
  - Ustawienie znaczników(3 pkt.)
- W komórce pamięci systemu komputerowego typu cienkokońcowego znajduje się 16-bitowa liczba -95 (typ **short int**). Została ona zapisana do zmiennej przechowującej 8-bitowe liczby całkowite bez znaku (np. **char**), zmiennej przechowującej liczby całkowite 32-bitowe (typ **int**) oraz zmiennej przechowującej liczby całkowite 16-bitowe bez znaku (**unsigned short int**). Jakie wartości będą przechowywać poszczególne zmienne (pokazać reprezentację binarną i dziesiętną), jeśli procesor ma organizację typu grubokońcowego? Odpowiedzi uzasadnić. (4 pkt.)